Cena numeru 10 groszy.

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty. kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądania niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-łam. 15 gr. na str. 2-łam. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr. Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada. Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266. Czcionkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemmieście n. Drw.

Rok III. | Nowemiasto n. Drwęcą, sobota dnia 30. maja 1936 r. | Nr. 63

W święto nadziei i wiary.

Niech Duch Święty oświeci serca polskie ku odrodzeniu.

I znowu, jak po inne lata, domy przystroją się w zielone gałązki drzew, a lud wiejski podłogi w swoich chatach wonnym zaścieli tatarakiem.

Mijają stulecia, a piękny ten zwyczaj utrzymuje się niezmiennie w naszym kraju, jako pamiątka tych czasów, kiedy to praojcowie nasi, nie znając jeszcze prawdziwej wiary Chrystusa, za bóstwo swoje uważali naturę i oddając hołd jej corocznemu zmartwychwstaniu, czcili pierwszą porę roku — wiosnę.

Przeszły wieki i to pogańskie święto wiosny, stało się chrześcijańskiem świętem nadziei i radości. Kościół Chrystusowy uznał, że ludzkość pozbawiona jasnego promyka nadziei, nie spodziewająca się szczęśliwszej przyszłości w życiu doczesnem czy wiecznem — żyłaby pogrążona w ciemnościach smutku i zwątpienia. Nadzieja żyje więc w podświ domości ludzkiej, podając pomocną rękę w najsmutniejszych chwilach życia naszego. Jest ona nieodłącznym cieniem wiary.

Gdyby w sercach ludzkich nie było nadziei na wypełnienie posłannictwa człowieczego, gdyby wreszcie zawiodła mądrość, potrzebna do wszelkich poczynań ludzkich — wątpić trzeba, czy ludzkość wzniosła by się na dzisiejsze wyżyny swego rozwoju.

Także i w życiu rozwojowem narodu polskiego nadzieja i wiara były czynnikami kierującemi. Naród polski przez cały ciąg swoich dziejów, nigdy nie obywał się bez nadziei, wiary i mądrości. Przez długie dziesiątki lat niewoli. Zyliśmy nadzieją w ostateczne wyzwolenie i wiarą w zywotne, niezniszczalne siły narodu, które wcześniej czy później zawładnąć muszą nad przeciwieństwami dziejowego żywota.

Kiedy zaś z martwych powstała Ojczyzna nasza, Duch Swięty oświecił naród polski i dodał siły i mądrości do budowania w trudnych niezmiernie warunkach własnej państwowości. W ciągu osiemnastu lat niepodległego bytu, zręby naszej budowli państwowej wyrosły już mocno i śmiało do góry. Rzeczypospolita Polska zajmuje dziś należne jej miejsce między wielkiemi narodami świata.

Wewnątrz kraju jednak przeżywamy jeszcze ciężki okres, którego wyrazem jest zubożenie powszechne, bezrobocie i nędza szerokich warstw. Od pewnego czasu jakiś niepokój ciąży nad całem naszem życiem gospodarczem, tamując jego rozwój.

W tej ciężkiej dobie rozpaczliwej walki o byt materjalny, szczególnej potrzeba nam tej mocnej wiary i nadziei, że władna moc życia zatryumfować raz musi nareszcie nad przeciwnościami losu. Ta niezłomna pewność, że po udręczeniach zimy przychodzi zawsze promienna i uśmiechnięta wiosna —niechże otuchą i nadzieją przeniknie serca nasze w dniu święta Zesłania Ducha Swiętego.

Uprzytomnić sobie musimy, że tak jak dla poszczególnego człowieka, tak samo i dla państwa jest przeznaczone zaznać radości wiosennego rozkwitu. Nigdzie nie jest powiedziane, że Polska ma wiecznie kroczyć pod wiatr, po zimowej grudzie, potykać się o głazy, lub tonąć w błocie roztopów. Ziemia polska obfituje w tak przebogate dary przyrody, a pozatem jest tyle żywotnych sił w narodzie, tylu chętnych i zdolnych do twórczego działania ludzi, że w odrodzenie państwa, poprawę bytu naszego wątpić nam nie wolno.

„Jeżeli Bóg z nami, to któż przeciwko nam" takim napisem ozdabiano bramy twierdz średniowiecznych. Jeżeli więc naród polski pójdzie z Bogiem, z wiarą do walki o lepszą przyszłość, to nic nam nie stanie na drodze. Wytrwałości, zgodnej i umiejętnej pracy, silnej wiary w przyszłość Polski i w cudowną moc Bożą nam tylko potrzeba, aby nadeszła upragniona poprawa bytu materjalnego, aby szczęśliwość połączona z dobrobytem stała się udziałem całego narodu naszego.

Idźmy więc z wiarą w sercu i nadzieją ku tej wymarzonej przyszłości. Naszem przeznaczeniem jest bowiem nie zginąć, lecz trwać przez wieki całe w nieśmiertelnej chwale i wypełnić przeznaczone nam, wzniosłe posłannictwo dziejowe.

Jubileusz państwowy P. Prezydenta I. Mościckiego

będzie święcony uroczyście.

Wczoraj w gmachu Rady Ministrów odbyło się posiedzenie organizacyjne komitetu uczczenia 10-lecia sprawowania urzędu przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego.

W posiedzeniu wzięło udział przeszło 100 przedstawicieli społeczeństwa.

Posiedzenie zagaił p. premjer gen. Sławoj-Składkowski, prosząc Naczelnego Wodza gen. Smigłego Rydza o objęcie przewodnictwa komitetu.

Gen. Smigły-Rydz zaprosił do prezydjum komitetu: Panią Marszałkową Piłsudską, ks. kard. Kakowskiego, marszałka Senatu A. Prystora, marszałka Sejmu St. Cara i prezesa Akademji Umiejętności dr. Wróblewskiego.

Następnie premjer gen. Sławoj-Składkowski wygłosił przemówienie w którem podkreślił, że jest wolą i wewnętrzną potrzebą Rządu, aby uczuciom czci i wdzięczności, które naród Rzeczypospolitej do osoby i pracy P. Prezydenta żywi, dany był w dniu jego jubileuszu państwowego należyty wyraz.

Aby się stał nietylko świętem państwowem, ale by nabrał również cech święta powszechnego w kraju.

Kierując się tem komitet uczczenia 10-lecia urzędowania P. Prezydenta Rzplitej, wydaje odezwę, w której m. in. powiedziane jest ...w dniu 3 czerwca 1936 r. cały kraj winien dać wyraz uczuciom, jakie żywi dla Pierwszego Obywatele Rzeczypospolitej i złożyć hołd Temu który swym przykładem uczył, jak żyć i pracować dla Najjaśniejszej Rzeczypospolitej należy.

Podpisani, inicjując uroczystości jubileuszowe w dn. 3 czerwca 1936 r., zwracają się do całego społeczeństwa polskiego z wezwaniem do podjęcia odpowiedniej akcji we wszystkich ośrodkach państwa".

Nagła inspekcja p. premjera gen. Sławoj-Składkowskiego

w starostwie w Łukowie dla zbadania jak są załatwiani w urzędzie interesanci.

Pan premjer i minister spraw wewnętrznych, gen. Sławoj-Składowski dokonał w dniu wczorajszym nagłej inspekcji urzędu starostwa powiatowego w Łukowie.

P. premjer przybył do Łukowa samochodem, dokonał lustracji urzędu starościńskiego i odbył konferencję z p. starostą.

Specjalnie p. premjer interesował się książką interesantów.

Książka ta wyłożona jest w każdem starostwie w pokoju przyjęć.

Wpisany jest do niej każdy zgłaszający się do starostwa interesant.

Oprócz nazwiska interesanta notuje się w tej książce przedmiot sprawy, z którą przybył do starostwa, oraz przez kogo i jak był załatwiony.

Po dokonaniu inspekcji p. premjer odjechał spowrotem do Warszawy.

Kiedy będzie zwołana nadzwyczajna sesja parlamentarna?

Pierwsza rada ministrów odbędzie się prawdopodobnie po nominacji nowego rządu. Na posiedzeniu tem omawiana ma być sprawa zwołania nadzwyczajnej sesji parlamentarnej. W kołach politycznych przypuszczają, że Sejm zbierze się po 3 czerwca, t. j. po uroczystościach związanych z obchodem jubileuszu 10-cia sprawowania urzędu przez P. Prezydenta Mościckiego.

W najbliższy piątek zbierze się po raz pierwszy od chwili powołania nowego gabinetu komitet ekonomiczny ministrów.

Poufne narady o losach emerytów.

W ministerstwie skarbu odbyło się kolejne posiedzenie komisji do zbadania zagadnień emerytalnych.

Dotychczasowe prace komisji mają charakter poufny i przygotowawczy, wobec czego wszelkie informacje o rzekomych uchwałach komisji są przedwczesne.

Po zakończeniu prac przygotowawczych w pracach komisji wezmą udział zaproszeni przedstawiciele związków emerytów.

700 górników polskich zostanie wydalonych z Francji.

PARYŻ. 700 robotników polskich straci pracę i zostanie wysiedlonych z Francji na skutek zdecydowanego na dzień 31 sierpnia zamknięcia kopalni węgla Azincourt w departamencie Douai. Decyzja zamknięcia kopalni umotywowana jest wyczerpaniem złóż eksploatowanych od roku 1810.

Do dyspozycji Naczelnego Wodza:

10.000 masek dla armji — 100 wózków do karabinów maszynowych.

Szlachetny i ofiarny wyścig społeczeństwa, składającego dowody swego patrjotyzmu i troski o dobro państwa trwa nadal.

Pracownicy fabryki wyrobów gumowych „Sanok" w Sanoku, która produkuje materjały dla wojska powzięli uchwałę ofiarowania Państwu bezpłatnie pracy w ilości 2 godziny tygodniowo od 30 maja do końca bież. roku.

Łącznie z ofiarą dyrekcji firmy „Sanok", która ofiarowała Państwu 10 tysięcy kompletów wszystkich części gumowych do masek przeciwgazowych — stanowi to poważny dar dla armji 10 tysięcy masek gazowych.

Niemniej cenną ofiarę na fundusz Obrony Narodowej złożyli robotnicy i zarząd fabryki maszyn rolniczych „Unja" w Grudziądzu, którzy postanowili zrobić 100 wózków pod karabiny maszynowe, oddając je do dyspozycji Naczelnego Wodza gen. Rydza-Smigłego.

Wreszcie ogół pracowników Ubezpieczalni społ. w Poznaniu uchwalił opodatkować się na rzecz obrony morskiej, zależne od wysokości uposażenia, od pół do 1 proc. poborów przez 5 miesięcy.

Wybitny działacz „Obwiepolu" popełnił świętokradztwo.

Przed tygodniem z głównego ołtarza kościoła w Skarszewie na Pomorzu skradziono wielkiej wartości krzyż z kutego srebra, ceniony jako relikwja z początku 17-go wieku. W połowie bieżącego tygodnia w tymże kościele zauważono drugą kradzież. Nieznany sprawca powyjmował wszystkie gwoździe z drzewca sztandaru pamiątkowego związku powstańców i wojaków przechowywany na wielkim ołtarzu.

Policja wszczęła dochodzenie które dało sensacyjne wyniki. Swiętokradcą okazał się wybitny działacz Str. Narodowego Konstanty Szarmach, z zawodu zegarmistrz.

Szarmach piastował swego czasu prezesurę w związku powstańców i wyjaków, był komendantem „Obwiepola" i nieodstępnym towarzyszem przywódcy miejscowego Stronnictwa Narodowego, adw. Przewuskiego. Był on swego czasu karany za napad na urzędnika starostwa.

Charakterystycznym szczegółem jest, że Szarmach podczas tegorocznych uroczystości 3-majowych złożył na ręce wodza endecji, adw. Przewuskiego i posła Matłosza, ślubowanie jako „gorliwy obrońca wiary i kościoła".

„Wojsko i pokój".

Bardzo ciekawy odczyt pod tym tytułem wygłosił przed mikrofonem „Polskiego Radja" min. Miedziński. Odczyt ten przedrukowała „Gazeta Polska", za nią też powtarzamy końcowy fragment przemówienia, niezwykle obrazowo i trafnie charakteryzujący stosunki, na których opiera się pokój:

„Dlaczego to wilki i niedźwiedzie wolą atakować i ścigać wielkiego i rączego jelenia, niż do jeża się zabierać? Bo jeż w razie napaści nie patrzy wcale jak wielkie jest zwierzę, które nań napada ile ma kłów i jak potężne pazury. Zwija się w kłębek, nastawia na wszystkie strony swoje przykre kolce. Napastnik wie, że musiałby sobie straszliwie pysk pokrwawić i długo lizać obolałe łapy, gdyby się na ten kąsek rzucił. Jeż, proszę Państwa, nie szuka gwarancji u niedźwiedzia przed wilkami, ani u wilków przed niedźwiedziem. Jeśli jednak istnieje między nim a drapieżnymi sąsiadami pakt o nieagresji, to właśnie z powodu tych nieprzyjemnych i zawsze gotowych do użycia kolców. Na nich to właśnie jeż opiera swoje bezpieczeństwo swój pokój. I słusznie.

Polska — pierwsza córa kościoła.

Wspaniały przebieg uroczystości częstochowskich. imponujący akt przysięgi młodzieży akademickiej na Jasnej Górze, dał warszawskiemu „A. B. C." acumpt do następujących wniosków:

„Dzisiaj, gdy „pierwsza córa Kościoła" Hiszpanja otacza się dymem palonych kościołów, gdy rozpadła się Austrja, gdy Francja od półtora wieku tkwi w pętach lóż masońskich. Polska ma wszelkie szanse stanięcia na czele katolickiego świata, tak jak Anglja Cromwella, Wilhelma Orańskiego i Hanowerczyków stanęła na czele świata protestanckiego. Ale tego rodzaju hegemonja ducha nie stwarza się sama trzeba na nią zasłużyć przez napięcie serc i umysłów, przez wniesienie twórczej myśli do skarbca ludzkości.

Oblicze duchowe naszej młodzieży akademickiej pozwala pod tym względem na najżywszą ufność".

Ekspansja kupiectwa poznańskiego do wschodnich województw

W tych dniach odbyło się w Poznaniu plenarne zebranie Stowarzyszenia hurtowników branży kolonjalnej na Polskę Zachodnią poświęcone przedewszystkiem problemowi osiedlania się kupców poznańskich w innych dzielnicach Polski, zwłaszcza w województwach wschodnich.

Pozatem odbył się zjazd b. członków Tow. młodzieży kupieckiej w Berlinie, na którym m. in. wygłoszony został referat, dotyczący problemu ekspansji młodzieży kupieckiej na Wschód.

60 tysięcy złotych dla poszkodowanych w zajściach lwowskich.

P. wojewoda lwowski Belina — Prażmowski rozdzielił z funduszów przydzielonych do jego dyspozycji około 60.000 zł. pomiędzy 500 najbardziej poszkodowanych w czasie znanych zajść lwowskich w dniach 14 do 16 kwietnia rb.

Zapomogi otrzymały również warsztaty rzemieślnicze i sklepy, które ucierpiały w czasie rozruchów.

Bezinteresowna praca jako hołd dla pamięci Marszałka Piłsudskiego.

Tarnopol. Ludność polska i ukraińska kilku gromad powiatu tarnopolskiego uczciła rocznicę zgonu Marszałka Piłsudskiego trzydniową bezinteresowną pracą przy budowie drogi bitej wiodącej z Mikulinic do Nostasowa. Do pracy przystąpiło 1 000 włościan na 400 furmankach.

100.000 robotników buduje drogi w Abisynji.

ADDIS-ABEBA. Zakrojony na wielką skalę projekt budowy dróg będzie realizowany z wielką szybkością. Dawne drogi będą naprawione tak, by komunikacja mogła być zapewniona nawet w okresie deszczów. Urzeczywistnienie tego programu da pracę 1000 technikom oraz 30.000 robotników włoskich i 70.000 robotników tubylczych. Wzdłuż nowych dróg pobudowane będą domy, gospody, posterunki milicji drogowej i karabinierów, punkty żywnościowe i t. d.

Kronika.

Nowemiasto, dnia 29 maja 1936 r.

Piątek †	Marji Magdaleny.
Sobota	Ferdynanda Króla
Niedziela	Zielone Swiątki
Poniedziałek	Swiąteczny Bł. Jakóba
Wtorek	Marcelina, Blandyny
Sroda	† Suchy dzień Erazma b. w.

Słońca: wschód o godz. 3.21 zachód o godz. 19.23

Polowanie na rogacze.

Od 1-go czerwca do 15 lipca włącznie można polować w województwie pomorskiem na sarny kozły na podstawie rozporządzenia ministra rolnictwa i reform rolnych z dnia 20 listopada 1935 roku. (Dzien.Ustaw nr.86)

Rejestracja pojazdów mechanicznych.

Zawiadamia się, że komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych i egzaminowania kierowców będzie urzędowała:

w Toruniu w dniach 2 i 15 czerwca 1936 r. od godz. 8-ej do 13-ej

w Grudziądzu w dniu 9 czerwca rb. od godz. 8—14-tej

W Brodnicy w dniu 10 czerwca rb, od godz, 8—14-tej,

Starosta Powiatowy: wz. (—) Cz. Budnik, Wicestarosta

Z miasta i powiatu.

ODEZWA do Obywatelstwa nowomiejskiego.

Nadchodzi pora wakacyj letnisk, a równocześnie z nią rozpoczyna się okres wzmożonego ruchu turystycznego, gościnnego, wycieczkowego it.p. W tym czasie obowiązkiem każdego obywatela, dbającego o dobrą reputację swego grodu jest zastanowić się nad sposobem nadania swemu domowi wzgl. mieszkaniu najlepszego wyglądu zewnętrznego. Oprócz własnego zadowolenia i uznania ze strony publiczności miejskiej orazprzyjezdnych, wypływają stąd dla miasta znaczne korzyści materjalne, jakie jakie każdy spotęgowany ruch wycieczkowy powoduje.

Zyjemy obecnie w porze największego kwiecia i nie trudno nam będzie postarać się za kilka dziesiątek groszowych o rozsadki kwiatów w najrozmaitszych gatunkach i deseniach u naszych p.p. ogrodników, których u nas naprawdę nie brakuje, a którzy nas obsłużą chętnie i ku zupełnemu zadowoleniu. Tutejsze Towarzystwo Upiększenia Miasta zwraca się niniejszem do wszystkich Obywateli z gorącym apelem:

„Przyozdabiajcie okna i balkony waszych mieszkań i domów kwiatami i innemi roślinami, przez co przyczynicie się wznacznej mierze do upiększenia miasta a temsamem do podniesienia jego dobrego imienia".

Pozatem przypominamy, iż w dniach 6 i 7 czerwca odbywają się na naszym nowym stadjonie wielkie zawody obwodowe P.W. i W.F. (powiaty: Lubawa, Brodnica, Działdowo i Rypin), na które zjeżdżają liczne zastępy zawodników i publiczności. Przy tej sposobności zwiedzi również miasto nasze Pan Wojewoda pomorski w towarzystwie Pana Dowódcy O. K. VIII i innych wybitnych osobistości. Okoliczność ta sama przez się winna nas pobudzić do niezwłocznego zastanowienia się nad ozdobą sadyb naszych świeżem żywem kwieciem.

Zarząd Tow. Upiększ. Miasta.

Skład Komisji Sędziowskiej na zawodach sportowych w dniu 31. V. i 1. VI. 1936 r. w Nowemmieście.

Kierownik Zawodów — Kapitan Dulęba Jan
Sędzia Główny — p. prof. Rudysz Antoni
Kierownik biegów — p. Lendzion Stanisław
Kierownik skoków — p. Jentkiewicz Bolesław
Kierownik rzutów — p. Barański Franciszek
Kierown. konk. żeńskich — p. Kujawska Helena
Kierownik strzelań — p. Komisarz Gruszczyński Heljodor
Kierownik strzelań z łuku p. podchor. Jabłoński Alojzy
Kierownik wieloboju p. w. — p. sierż. Wojciechowski W.
Sędziowie do biegów: Starter p. sierżant Krauze Marjan
Mierzący czas: p. prof. Rożycki, p. mgr. Malik, p. Bloch Alfons, p. Rossman, p. Wysocki Klemens, p. Maciołek Wacława.
Sędziowie skoków: p. Maliszewski Augustyn, p. Inspektor Konkol, p. Rzymski
Sędziowie rzutów: ks. Zakrzewski Jan, p. dyr. Jankowski p. Dębowski Leszek.
Sędziowie do strzelań: p. Jankowski Stanisław, p. Cetkowski Antoni, sierżant Wojciechowski Wojciech, p. Bona Stan., p. Pomianowski.
Sędziowie do strzelań z łuku — p. Kowalski Brunon.
Gospodarz boiska — p. podchor. Błaszkowski Alfons.
Sekretarz zawodów — p. Sankowski, p. Dominiak Andrzej
Wywoływacz — p. Orlikowski Edmund.

Przeżycia własne

Przedruk wzbroniony.

Z karty życia legjonisty „Legji Cudzoziemskiej".

8

(Ciąg dalszy)

Przechodząc powoli przed szeregami, od czasu do czasu rzucał cierpkie legjonistom uwagi o przypuszczalnym ich zawodzie. — Tego nazwał fałszerzem, tego sutenerem, jednemu z ustawionych rzucił słowa „pewnie złodziej". Na to ów legjonista najspokojniej odrzekł: "Pardon, j'étais aussi colonel" — „przepraszam, również byłem pułkownikiem". Pułkownik Rollet (takie było nazwisko owego pułkownika) cofnął się o krok, bystro patrząc w twarz byłego pułkownika, kazał mu wystąpić z szeregu i po skończonym przeglądzie długo jeszcze rozmawiał z nim na dziedzińcu koszarowym. — Okazało sie, że ów legjonista był pułkownikiem armji carskiej, obecnie tułał się po Francji, nie mając innego wyjścia miał przed sobą albo popełnienie samobójstwa albo zapis do Legji.

Płoche były jego nadzieje pozostania oficerem Legji; spotkałem go później w kompanji przeszkoleniowej w oazie Kreider, jako również po trzech latach na froncie w Marokko jako zwykłego legjonistę.

Reszta dnia spełzła na roztrząsaniu słów pułkownika. Szczególnie ogólne oburzenie wywołało oszukaństwo przyrzeczenia nagrody pieniężnej. Jedno stało się jasnem, że legjonista raz na zawsze musi zapomnieć, że słowo krzywda istnieje. Dziwne zestawienie bohaterstwa z tchórzostwem wyjaśnił nam nasz kleryk z pod Krakowa.

W dniu następnym odbyła się wypłata wspomnianej premji, poczem otrzymaliśmy rozkaz przygotowania się do odjazdu do oazy Kreider, która to miejscowość jest idealnem miejscem dla przeszkolenia. Idealnem mówię dlatego, iż oaza posiada wszelkie cechy, które przyspasabiają rekrutującego tam legjonistę do ciężkiej służby w polu, na placówce, jednem słowem, do zżycia się z terenem i klimatem.

Oaza wyszkoleniowa w Kreider.

Po dwudniowej jeździe kolejką wąskotorową dojechaliśmy na miejsce przeznaczenia. Oaza znajduje się kilkaset metrów po nad poziomem morza. Naokoło ogromna pusta przestrzeń. Ni śladu roślinności, ni siedziby ludzkiej. — Górki piaskowe wznoszą się na płaszczyźnie, patrzą w niebo tragiczne i posępne.

Tylko sama oaza przedstawia widok odrębny. — Wysmukłe daktyle i rozłożyste drzewa figowe, krzewy winne, wydają się tworem, jakoby z baśni wyjętym. Jasne wody, wypływające z urzeczonej ziemi ciepłym strumieniem użyźniają około 20 hektarowy obszar. Tam gdzie wilgoć daje żywotne siły ziemi, podatna jest nawet pod uprawę warzyw. Im dalej jednakże rosną dziko palmy, krzewy stają się mniejsze, aż kończą się trawą „alfa", używaną do wyrobu papieru. Niedaleko źródła mieszczą się wśród cieni daktyli i fig baraki żołnierzy. Po przeciwległej stronie znajduje się farma uprawiana przez pracę rąk legjonistów.

Przybyliśmy w godzinach obiadowych, — do capstrzyku byliśmy zajęci ulokowaniem się i uporządkowaniem naszego ekwipunku.

Obowiązek ułożenia sort mundurowych niczem nie różni się od przepisów w naszej armji. Naprzeciw jedno-piętrowych żelaznych łóżek, na ścianie umieszczone są półki, do których każdy numer kładzie swe sorty mundurowe. Ekwipunek został uzupełniony prze dodanie drylichowego ubrania ćwiczebnego, ładownic i karabinów.

W dniu następnym rozpoczęły się regularne ćwiczenia.

Kto z wojskowych zna „rozkosz" jedno lub dwu godzinnej musztry po dziedzińcu koszarowym, musi jej przeciwstawić musztrę (?) w lotnym piasku stepowym. Dokonywanie zwrotów w miejscu i marsz wywołują tumany kurzu. Słońce marcowe coprawda nie jest jeszcze zbyt silne, jednakże termometr w godzinach obiadowych wskazuje ponad 30 stopni. Musztra odbywa się w małych grupach (drużynach) liczących do piętnastu ludzi.

C. d. n.

Spęd bekonów w Nowemmieście

odbędzie się we wtorek 2. VI. br. o godz. 6 rano jak następuje:

Kamionka, W. Bałówki, Tylice, maj. Bagno i Rodzone, Zajączkowo, Sampława, Radomno, Bratjan, Marzęcice, Mikołajki, Niem. Brzozie, M. Bałówki, Gwiździny, Lekarty, Rakowice, Mroczno, Nowemiasto, Kurzętnik, Nowydwór.

Następny spęd bekonów w Nowemmieście odbędzie się 9. VI. br. Kolejność poda się jeszcze. Zgłoszenia na spęd niezbędne.

Inż. R. Raciborski.

Jarmarkí
w miesiącu czerwcu.

3	czerwca	**Lubawa**	zwierzęcy
4	„	**Łąkorz**	ogólny
4	„	**Brodnica**	zwierzęcy
5	„	**Lidzbark**	zwierzęcy
9	„	**Działdowo**	zwierzęcy
10	„	**Łasin**	ogólny
10	„	**Nowemiasto**	zwierzęcy
16	„	**Jabłonowo-Zam.**	zwierzęcy
17	„	**Kurzętnik**	zwierzęcy
24	„	**Mroczno**	zwierzęcy
24	„	**Rybno**	zwierzęcy

Zgłoszenia zawodników na zawody sportowe.

Komenda Powiatowa P. W. przypomina wszystkim organizacjom, chcącym wziąć udział w zawodach, iż zawodników należy zgłosić przed zawodami, ostateczny termin zgłoszeń w sobotę 30 maja godz. 18-ta.

Sprostowanie.

Notatkę zamieszczoną w numerze 61 p.t. „Kurs objazdowy w.f. i p.w." prostuje się o tyle, że p. Tomaszewski Antoni zdał egzamin na sędziego w zakresie gier piłki siatkowej i koszykówki nie jako członek K.S. „Pogoń", jak mylnie podano, ale jako członek Kat. Stow. Młodzieży.

Redakcja.

Tydzień Propagandowy P. C. K.

Nowemiasto. Niniejszem zawiadamiamy, że Tydzień Propagandowy Polskiego Czerwonego Krzyża odbędzie się w czasie **od 10. czerwca 1936 r.**

Upraszamy szeroko publiczność o łaskawe poparcie potrzeb P.C.K. choćby najdrobniejszemi datkami, co umożliwi spełnienie zaszczytnego zadania P. C. K.

W Tygodniu propagandowym odbędą się zbiórki uliczne i domowe. Niech nikt nie szczędzi grosza na krzewienie haseł humanitarnych i ratowniczych.

Zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża
Oddział Nowemiasto.

Z sali sądowej.

Nowemiasto. W ub. środę odbyły się w tut. Sądzie Grodzkim rozprawy karne, na których zasądzeni zostali: Cerel Fryderyk i Partykowie Bolesław i Alfons z Łąk, za kradzież leśną, pierwsi dwaj na karę grzywny po 53,80 zł, trzeciemu nieletniemu Sąd udzielił upomnienia. Michalak Franciszek z Kurzętnika za kradzież słupków od drzew przydrożnych — 1 mies. aresztu. Karnata Adam z Łąkorza za usunięcie przedmiotów z pod zajęcia 1 mies. aresztu z zaw. na 2 lata. Szekliński Antoni ze Skarlina za kradzież koniczyny i 2 klaft torfu — 2 tygodnie aresztu. Rumiński Andrzej z Tuszewa za oszustwo — 1 mies. aresztu z zawiesz. na 2 lata. Lewandowski Franciszek z Jakóbkowa za kradzież drzewa z lasu państwowego Tylice 1 tydzień aresztu z zaw. na 2 lata. Gajewski Jan z Otręby za nielegalne łowienie ryb — 50 zł grzywny lub 10 dni aresztu. Piotrowicz Jan z Kurzętnika za kradzież desek sosnowych 2 tygodnie aresztu z zawieszeniem na 2 lata.

Podziękowanie.

LUBAWA. Stowarz. Pań Miłosierdzia w Lubawie składa serdeczne „Bóg Zapłać" p. kierown. Zelaznemu za zezwolenie podległej mu szkole na wykonanie przedstawienia scenicznego, które odbyło się w dniu 24 bm. na rzecz ubogich dzieci, przystępujących do uroczystej komunji św. Przedewszystkiem serdeczne „Bóg zapłać" p. nauczycielowi Standarze, za zorganizowanie i świetne wyreżysowanie przedstawienia, p. naucz. Grabowskiej za akompanjowanie, dzieciom za piękne i staranne wykonanie, jakoteż wszystkim którzy przyczynili się do urządzenia przedstawienia.

15-lecie Koła Związku Inwalidów Wojennych R.P.

Lubawa. Tutejsze Koło Inwalidów Wojennych R. P. obchodziło uroczyście w ubiegłą niedzielę 15-lecie swego istnienia. W intencji Koła została też odprawiona o godz. 8,30 msza św., w której udział wzięli inwalidzi oraz delegacje kół ze sztandarami, prezes Zarządu Głównego poseł mjr. Wagner z Warszawy i członkowie Zarządu Okręgowego z Torunia.

O godz 14-tej odbyło się w sali Hotelu „Pod Orłem" nadzwyczajne walne zebranie członków, na które zaproszono również inwalidów i wdowy w związku niezrzeszonych. Zagaił zebranie prezes tut. Koła p. Wasilewski, witając prezesa Zarządu Głównego, ociemniałego mjra Wagnera, zastępcę starosty powiat. p. Budnika, p. burm. Wojciechowskiego, ks. Degnera, członków Zarządu Okręgowego oraz delegacje przybyłych kół. Skolei na przewodniczącego zebrania wybrano mjr. Wagnera, zastęp. przewodn. p. Dąbrowskiego z Torunia, sekretarza p. Flaszyńskiego z Lubawy, poczem nastąpiły przemówienia gratulacyjne i składanie życzeń Koła Jubilatowi. Pierwszy przemawiał p. wicestarosta Budnik, podkreślając, iż Rząd dlatego jedynie nie jest w stanie zadosyć uczynić wymogom wszystkich postulatów iwalidzkich, że ciężkie położenie gospodarcze Państwa zmusza go do poczynienia znacznych oszczędności budżetowych. Następnie przemawiał p. burm. Wojciechowski, podnosząc zasługi inwalidów około odbudowy Polski. W imieniu Zarządu Okręgowego złożył życzenia p. Dąbrowski, a w im. Koła Brodnica p. Wojnowski. Dłuższe przemówienie wygłosił jeszcze ks. Degner, który w serdecznych i prostych słowach wyłuszczył zasługi inwalidów, zapewniając ich zarazem o tem, że młode pokolenie gotowe jest pójść w ślady inwalidów i w każdej chwili gotowe jest stanąć w obronie ukochanej Ojczyzny.

Jak wynika ze sprawozdania 15-letniej działalności zdanego przez prezesa p. Wasielewskiego, Koło w Lubawie założone zostało dnia 17. IV. 1921 r. przez Jana Borowskiego z Brodnicy. Już w miesiąc później Koło liczyło 484 członków. Wielu inwalidów nie wytrwało jednak w szeregach, zwłaszcza po wejściu w życie ustaw, pozbawiających niektórych inwalidów rent. W okresie 15-letnim zmarło 17 członków, których pamięć uczcili zebrani przez powstanie z miejsc.

Trzeba dziecku dać naukę....

Tak już jest w życiu, że człowiekowi, który posiada wiedzę fachową, łatwiej jest znaleźć zajęcie, a nawet — urządzić sobie samodzielny warsztat pracy. Takim warsztatem pracy w rzemiośle jest: pracownia rzemieślnicza, a w handlu — skład detaliczny lub hurtowy. Któż z nas nie chciałby ich posiadać? Ale dziś nie dość jest powiedzieć: będę kupcem. Ażeby nim zostać trzeba „znać fach" i mieć wykształcenie handlowe. To też dziecku trzeba dać naukę... jeśli nie chcemy, aby dzieliło losu tysięcy bezrobotnych.

Wiadomo, że to kosztuje, ale czegoż nie robi się dla swych dzieci?

Gdzie iść po naukę...

Po naukę należy iść do szkół zawodowych. Te ostatnie przyjmują młodzież po ukończeniu 6 klas szkoły powszechnej i w ciągu lat 3-4 wyuczają zawodu. W naszym rejonie gospodarczym taką szkołą zawodową jest 3-klasowa Koedukacyjna Szkoła Handlowa w Brodnicy n. Drwęcą ul. Wiejska 4.

Warunki przyjęcia

Szkoła jest koedukacyjna, a zatem przyjmuje dziewczęta i chłopców.

Nowowstępujący do kl. l. przy zapisie winni przedłożyć: metrykę urodzenia, świadectwo z ukończenia 7-miu (lub 6-ciu) klas szkoły powszechnej, świadectwo powtórnego szczepienia ospy oraz zdać egzamin sprawdzający. Egzamin sprawdzający odbędzie się w lokalu Szkoły — przed wakacjami - 24 czerwca o godz. 10-tej rano, po wakacjach - 2 września o godz. 10-tej rano.

Ulgi dla uczniów (nic)

Przy Szkole istnieje Koło Rodzicielskie, które dostarcza bezpłatnie podręczników do nauki dla dzieci niezamożnych rodziców. W porze zimowej prowadzi się tanią kuchnię. Uczniowie (nice) korzystają ze zniżek kolejowych na podstawie zaświadczeń szkolnych.

Kurs dla kandydatów na sędziów strzel. łuczn.

Polskie Kolegjum Sędziów Okręgu VII Z. S. organizuje w Toruniu 6-dniowy kurs skoszarowany dla kandydatek i dandydatów na sędziów strzel. łucz. w czasie od dnia 9. VI. po dnia 14. VI. włącznie.

Kurs zakończony egzaminem teoretycznym, oraz praktycznem sędziowaniem na Zawodach Okręgowych o Mistrzostwo okręgu VIII.

Uczestnicy i uczestniczki ponoszą koszty wyżywienia i wpisowego które wynoszą łącznie 15 zł. od osoby ponadto koszty przejazdu na 80 proc, zniżkę kolejową z miejsca zamieszkania do Torunia i z powrotem.

Kaydydaci reflektujący na powyższy kurs mogą składać zgłoszenia w raz z wyżej wymienioną kwotą do Komendy Powiatowej P W. w Nowemmieście (Gmach Sądu Grodzkiego) w terminie do dnia 29 maja 1936 r. włącznie.

Zgłoszenia składane bez należności nie będą rozpatrywane.

Dłuższy referat na temat spraw inwalidzkich wygłosił poseł mjr. Wagner, zaznaczając wyraźnie, że Państwo w dzisiejszych czasach nie może dać inwalidom tego, coby im się należało za ich ofiary, ale również i inwalidzi nie powinni narzekać ani żądać od Państwa rzeczy niemożliwych. W toku dyskusji zwrócono się do posła Wagnera z prośbą, by ten dbał więcej na forum Sejmu o sprawy inwalidzkie, gdyż rząd winien — według zdania inwalidów — poczynić oszczędności w innych dziedzinach a nie na inwalidach.

W dowód uznania zasług Zarząd Okręgowy wręczył prezesowi Wasielewskiemu piękny dyplom w oprawie. Za 10-letnie członkostwo dyplomy otrzymali: Ign. Flaszyński A. Koszykowski, J. Mosalski, R. Zmijewski, W. Buczkowski, J. Żuralski, J. Wilczewski, J. Osmański, M. Biczkowski, F. Kowalski, Fr. Kowalkowski i Fr. Maciejewski. Zakończono uroczyste nadzwyczajne walne zebranie wspólnem odśpiewaniem pieśni „Boże coś Polskę".

Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża w Lubawie

Tradycyjnym i ustalonym już zwyczajem przypada na okres od 1.—10. czerwca br. doroczny tydzień P. C. K.

W wymienionym czasie odbędzie się specjalna propaganda na rzecz organizacji, która z racji przeznaczenia swego zalicza się do rzędu wyższej użyteczności w Państwie.

W ramach akcji propagandowej odbywać się będzie dnia 1. czerwca czyli w drugie święto Zielonych Świąt zbiórka uliczna, następnie w całym okresie po domach sprzedaż specjalnego materjału propagandowego oraz werbowanie nowych członków. W niedzielę, dnia 7 czerwca zaś odbędzie się w hotelu Kopernika specjalny dancing na rzecz P. C. K.

Zaznacza się, że członkostwo P. C. K. kosztuje 25 groszy miesięcznie.

Jak wiadomo, praca Czerwonego Krzyża nastawiona jest szczególnie na ratownictwo przeciwgazowe ludności cywilnej, to zaś znowu jest zagadnieniem łączącem się bezpośrednio z kwestją gotowości obronnej Państwa. Czerwony Krzyż udziela pomocy także wszystkim, których dosięgnąć może klęska epidemji względnie katastrofy żywiołowej i wojny. Czerwony Krzyż, to ratunek przed straszliwem działaniem broni gazowej, to światło w mroku, nieznanego jutra! Dla swej działalności Czerwony Krzyż cieszy się też osobnem błogosławieństwem Ojca Swiętego.

W uwzględnieniu tego wszystkiego, niżej podpisany Zarząd udaje się do Społeczeństwa o możliwie najszersze poparcie wyżej wymienionej akcji i o niezamykanie przed nią drzwi i serc swoich!

Zarząd Oddziału P. C. K. w Lubawie.

Tragiczny wypadek.

Lubawa. Onegdaj miasto nasze obiegła wiadomość o tragicznym wypadku, który miał miejsce w korytarzu domu „Hotel Kopernika" przy ul, Gdańskiej.

Elektromonter Sliżewski Bernard, schodząc w nocy z 26 na 27 b.m. po schodach z trzeciego piętra, próbował zjechać w dół na barjerze. W pewnym momencie stracił jednak równowagę i spadł z trzeciego piętra na podłogę korytarza, zarywając ją. Ofiarę nieszczęśliwego wypadku która odniosła poważne kontuzje ciała, odstawiono w stanie bezprzytomnym do szpitala św. Jerzego.

Wielka Zabawa
na rzecz Funduszu Obrony Narodowej.

Rakowice. W drugie święto Zielonych Świąt Koło Przyjaciół Związku Strzeleckiego w Rakowicach urządza wielką zabawę leśną i taneczną, z której zysk przeznacza się na Fundusz Obrony Narodowej.

Moc niespodzianek — jak: przedstawienie amatorskie, strzelanie do tarczy o nagrody it.d. A więc spędźmy wesoło święto w Rakowicach i nie szczędźmy skromnych datków na tak szlachetny cel. Początek o godz. 14.30.

Organista jubilat.

Wrocki. Piękną uroczystość obchodziła miejscowość Wrocki w pow. brodnickim na Pomorzu. Miejscowy organista Stanisław Kukawka święcił 50 leciy pracy w swoim zaszczytnym zawodzie. Jubilat liczu lat 77 dochował się 10 dzieci 23 wnuków i 1 prawnuka. Jubilat od najmłodszych lat brał żywy udział w pracach niepodległościowych.

Komunikat T. R. P.
W sprawie wycieczki do Krakowa—Zakopanego.

Na ogólne życzenie zgłaszających się na wycieczkę do Krakowa przekłada się termin wyjazdu wycieczki na dzień 5. lipca 1936 r. Pozatem trasa wycieczki ulegnie zmianie, w ten sposób, że zamiast Poznania, wycieczka zwiedzi Zakopane.

Wycieczka wyruszy z Nowegomiasta dnia 5. lipca 1936 r. rano i przybędzie tego samego dnia w południe do Warszawy. W Warszawie nastąpi zwiedzenie ważniejszych zabytków historycznych, poczem w nocy z 5 na 6 lipca wycieczka wyruszy w kierunku Częstochowy. Do Częstochowy przybędzie rano i uda się do Klasztoru Jasnogórskiego. Po południu dnia 6-go lipca nastąpi wyjazd wycieczki do Katowic, gdzie wycieczka przenocuje i następnego dnia zwiedzi Katowice, kopalnię węgla i ewentualnie Chorzów. Wieczorem wycieczka wyjedzie do Krakowa, gdzie zabawi 2 dni, zwiedzi zabytki Krakowa, Sowiniec i Wieliczkę. W dniu 11. lipca raniutko nastąpi wyjazd wycieczki do Zakopanego. Tam wycieczka zabawi 2 dni. Powrót przez Warszawę nastąpi dnia 12. lipca b.r. w nocy. Od rana do godziny 13-ej wycieczka zwiedzi jeszcze niektóre ośrodki godne zwiedzenia w Warszawie i wróci pociągiem o godz. 15-tej spowrotem do domowych pieleszy.

Koszt wycieczki (t.j. przejazd 3-cią klasą pociągiem osobowym, koszta zwiedzenia i noclegi oraz drobne dojazdy) wynoszą 30 zł.

Utrzymanie należy pokryć z własnych środków. Przy zbiorowych zamówieniach obiadów etc. uczestnicy będą korzystać z ulg. Należy zabrać ze sobą cośkolwiek pożywienia, koc, ręcznik, mydło it.d., oraz wygodne obuwie i praktyczne ubranie, ażeby wyjazd ten kalkulował się jak najtaniej.

Ostateczny termin zgłoszenia wyznaczony został do dnia 15-go czerwca 1936 r. Po tym terminie zgłoszeń przyjmować się nie będzie.

Przy zgłoszeniu należy wpłacić na koszta wycieczki 15,— zł, które w razie nie dojścia do skutku wycieczki zostałyby zwrócone; W razie zrezygnowania z podróży po 15. lipca br., pieniądze wpłacone zwrotowi nie ulegną.

A więc kto ma zamiar wziąć udział w wycieczce, winien niezwłocznie zgłosić się do Towarzystwa Rolniczego Powiatowego względnie do Inspektoratu Szkolnego w Nowemmieście.

T. R. P.

Przypominamy, że zebranie Rady Towarzystwa Rolniczego Powiatowego odbędzie się **w środę dnia 3-go czerwca 1936 r. w Nowemmieście.** T.R.P.

Odstawa kontraktowa trzody chlewnej
od kół Producentów Trz. Chl. i wpisanych majątków.

W związku z interpelowaniem prezesów kół Pr. Trz. Chl. oraz Instr. Hod. P. I. R. przez poszczególnych dostawców, że trzoda przyjmowana im jest bez kontraktu przypomina się, że celem zaliczenia pewnej (nie wszystkiej) ilości zadeklarowanych sztuk na kontrakt potrzeba między innemi:

1) wpisać się na arkusz „zgłoszenie zbiorowe" przy objeździe instruktora P. I. R. w terenie koła Producentów Trz. Chl., wyjątkowo tylko w kancelarji instruktora, lub na spędzie i złożyć na wymienionym arkuszu swój podpis po podaniu ilości sztuk do odstawy.

2) zaniechać odstawiania więcej sztuk na spędy niż sumarycznie do „zgłoszenia zbiorowego" podano.

(Majątki podpisują nie „zgłoszenia zbiorowe" a „zgłoszenia indywidualne")

Tylko przy wypełnieniu tych warunków połowa mniejwięcej deklarowanych sztuk (zależnie od dopełnienia innych jeszcze przepisów) może być brana na kontrakt.

Równocześnie przypomnina się pp. dostawcom przepis § 8 regulaminu odstaw na spędy po myśli którego dostawcy nie dotrzymujący 2 terminów dostawy bez usprawiedliwienia (a więc np. ci, co zgłoszonej przez się na spęd trzody raz i drugi z jakichkolwiek powodów za wyłączeniem siły wyższej nie odstawią) będą z dostawy kontraktowej na przyszłość wykluczeni.

W związku z tem **podkreśla się z naciskiem, obowiązek** zgłaszania dostawianej na trzody przez członków kół Pr. Trz. Chl. za pośrednictwem prezesa koła a przez majątki bezpośrednio do Instruktorjatu Hod. P. I. R. najdalej do wtorku ostatniego tygodnia poprzedzającego spęd.

Zaniechanie tego obowiązku będzie kwalifikowało niezgłoszoną trzodę do przyjmowania w pierwszym rzędzie bez kontraktu, a dostawców narazi na utratę premji.

Inż. R. Raciborski instr. hod. P. I. R.

Ruch Towarzystw.

Wyjazd do Pelplina.

Nowemiasto. Wyjazd członkin Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo z Nowegomiasta do Pelplina na I. Kongres Miłosierdzia odbyć się nie może autobusem z powodu żądania przez przedsiębiorswto autobusowe zbyt wygórowanej ceny za przejazd. Zarząd.

Zebranie organistowskie Dekanatu Nowemiasto

odbędzie się dnia 2 czerwca br. (wtorek) o godz. 12,30 w obiad, w salce parafjalnej, przybycie wszystkich kol. bardzo konieczne. W. Smukała, Organista - delegat.

Walne zebranie T. C. L.

Lubawa. Dnia 16 czerwca 1936 r. o godz. 20-tej odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie Tow. Czytelni Ludowych Koło Lubawa, w świetlicy „Tow. Sokół" (b. Szkoła Wydziałowa), pod kierownictwem dyrektora T.C.L. ks. dyr. Milika z Poznania.

Ze względu na ważność obrad obecność wszystkich członków konieczna. Franciszek Pater pełnomocnik T.C.L.

Zielone Swiątki w tradycji Kościoła.

Pośród trzech największych świąt żydowskich, wczasie których żydzi gromadnie napływali do świątyni jerozolimskiej, było również święto, obchodzone pięćdziesiątego dnia po świętach Paschy. W początkach swych było ono świętem dziękczynnem na zakończenie zbiorów, później obchodzono go na pamiątkę otrzymania dziesięciu przykazań na górze Synai. Podczas tego święta, a był to również dziesiąty dzień od Wniebowstąpienia Chrystusa, gdy tłumy wiernych zgromadziły się w Jeruzalem, dokonało się Zesłanie Ducha Swiętego na Apostołów.

Stosownie do polecenia Chrystusa Apostołowie z garstką wiernych zgromadzili się w Wieczerniku na modlitwę i tam oczekiwali zapowiedzianego Pocieszyciela. Wśród wielkiego szumu wiatru ukazały się ogniste języki, jako symbol udzielonego daru mówienia obcemi językami i opadły nad głowami zgromadzonych.

Apostołowie poczęli przemawiać do pielgrzymów, pochodzących z najrozmaitszych krajów, ich własnym językiem, a przytem zostali tak umocnieni na duchu, że już bez obawy głosili naukę Zbawiciela, mężnie występując w obronie idei swego Mistrza, nie lękając się ani męki ani śmierci. Szczególnie mowa Piotra Apostoła wywarła głębokie wrażenie na słuchaczach, liczba wiernych podniosła się wówczas znacznie i w ten sposób dokonało się niejako założenie Kościoła do którego rozszerzenia później po wszystkich krajach i narodach, przyczynił się otrzymany od Ducha Swiętego dar mówienia obcemi językami.

Zielone Swiątki jako pamiątka Zesłania Ducha św. znane są już od III wieku. Od czasu średniowiecza datują się najrozmaitsze zwyczaje, złączone z tym dniem. Kościoły i domy zdobi się zielenią, na stropie kościoła umieszcza się w niektórych okolicach gołębie, jako symbol Ducha św., a rzucanie ognistych kul, praktykowane na południu, ma wyobrażać języki ogniste. Kościół obchodzi to trzecie z największych świąt roku kościelnego bardzo uroczyście. W wigilję obowiązuje post ścisły, a samo święto ma t. zw. oktawę, czyli trwa w nabożeństwach kościelnych przez osiem dni.

Polski samolot nad Atenami.

ATENY. Dziś w południe odbył się na lotnisku ateńskim Tatoi pokaz nowego samolotu polskich linji lotniczych „Lot" typu „lockheadelectra", obsługującego linję Gdynia-Warszawa-Saloniki.

Wśród licznie zebranej publiczności znajdowali się poseł R. P. Schwarzburg Günther z personelem poselstwa, przedstawiciele lotnictwa greckiego i reprezentacja „Lotu" Samolot wykonał kilka lotów nad Atenami, wzbudzając zachwyt publiczności najnowszą techniką konstrukcji i komfortem urządzenia.

Wyjazd Papieża z Watykanu.

W ub. sobotę Ojciec św. opuścił Watykan, aby udać się autem na otwarcie nowego wielkiego pałacu, który na jego polecenie zbudowany został w dzielnicy Trastevere (Zatybrze), tuż w pobliżu Watykanu i który ma być godną siedzibą Kongregacyj. Koszta budowy tego pałacu wyniosły 20 miljonów lirów. Pod względem architektonicznym nowy pałac inspirowany jest sztuką wielkiego budowniczego Bramante.

Wzdłuż całej drogi, którą odbywał Ojciec św. autem, zebrały się liczne tłumy, które z właściwym temperamentowi włoskiemu entuzjazmem owacyjnie oklaskiwały przejeżdżającego Namiestnika Chrystusowego. Przed nowym pałacem kongregacyjnym powitali Ojca św. zebrani tam kardynałowie.

Sztyletem rozpruł brzuch przeciwnikowi.

Inowrocław. W wiosce Rycerzewo pod Inowrocławiem odbywała się zabawa taneczna na którą przybyli goście z okolicy: Sójkowa, Rycerzewa i Radłówka.

W pewnej chwili między uczestnikami doszło do awantury, która niebawem zamieniła się w bójkę. Parobczacy wiejscy podzielili się na dwie grupy, puścili w ruch noże, sztylety, pałki sprężynowe i laski masakrując się nawzajem.

Najgorzej z bójki wyszedł robotnik 21-letni Sylwester Jaskólski, mieszkaniec Rycerzewa, któremu jakaś zbrodnicza ręka rozpruła sztyletem brzuch. — Nieszczęśliwego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala pow. w Inowrocławiu, gdzie po strasznych męczarniach wyzionął ducha.

PROGRAM RADJOWY.

Warszawa — sobota 30. V.

6.30—8.30 Aud. porann. 12.05 Dzien. połud. 12.15 Nie bójmy się szarwarku - pogadanka 12.25 Koncert 13.10 Chw. gosped. dom. 14.30 Zespoły operowe (płyty) 15.00 Kryska na Matyska - humoreska angielska 15.15 Nasz handel morski 15.20 Przegl. giełd. 15.30 Zesp. Salon. 16.15 Słuchowisko dla dzieci p.t. „Działo się to 35 maja". 16.45 Cała Polska śpiewa 17.00 Koncert solistów 17.40 „Kartel strzech" - pogadanka. 17.50 Przegląd wydawnictw 18.00 Transm. Naboż. Majowego z Ostrej Bramy w Wilnie 18.50 Zycie kult. i art. stolicy 18.55 Prog. na jutro 19.05 Konc. reklamowy 19.35 Wiadom. sport. 19.45 Pogad. akt. 20.00 Koncert Ork. Kamer. 20.45 Dzien. wiecz. 20,55 Obrazek z Polski współcz. 21.00 Aud, dla Polaków zagranicą: Zielone świątki. 21.30 Koncert rozrywkowy 23.oo Wiad. met. 23.05 Muzyka taneczna - płyty.

Warszawa — niedziela 31. V.

8.00 And. poran. 10.oo Transm. naboż. z Katowic - z okazji Jubil. Zjazdu Spiewaków Sląskich. 12.15 Popul. poranek muz. z Wilna. 14.30 Wesołe opowiastki góralskie 14.45 Trzy zbiory w dwóch latach - pogadanka 15.30 Muzyka pogodna - płyty. 16.30 Reportaż z życia (sportowy). 17.00 1000 taktów muzyki 18.oo Wakacje w Nohant - słuch. oryg. 18.30 Koncert 21.oo Na wesołej lwowskiej fali 21:30 Tran. ze Lwowa fragm. koncertu jubil. Polskiego Tow. Spiewaczego „Echo-Macierz", 22.30 Muzyka taneczna.

Warszawa — poniedziałek 1 VI

8.00 Aud. poran. 9.oo Trans. naboż. z kościoła Sw. Krzyża w Warszawie 10.30 Najpiękniejsze melodje - płyty 12.03 Poranek muzycz. 14.30 Pszczoły rojem uciekają, bo pszczelarze dosyć mają - dialog 15.30 Piosenki - aud. dla dzieci młodsz. 15.45 Koncert popularny 16.45 Kobiety zasłużone - pogadanka 17.oo Muzyka lekka 18.20 Recital fortep. 19.30 Koncert Kwartetu Salon. Rozgł. Krakowskiej 20.oo Recital śpiew. 20.30 Na fundamencie nieszczęśliwej miłości - feljeton 21.oo Koncert w wyk. Ork. Maryn. Woj 22.oo Wiad. sport. 22.15 Trans. meczu piłkarskiego 22.30 Muzyka taneczna.

Warszawa — wtorek 2. VI.

6.30 Aud. porann. 12.15 Aud. dla szkół: Spiewajmy piosenki 12.35 Same marsze - płyty 16.oo Koncert (z Poznania). 16.45 Skarby Polski - Literatura polska - odczyt 17.oo Utwory fortep. 17.30 Mała Ork. P. R. 19.oo Recital wiolonczelowy 19.45 Wyścig piosenek - potpourri muzyczne. 20.30 Prus i Sienkiewicz, a ekspedycja z roku 1852 do Kameruna - szkic literacki 21.oo Koncert muzyki operowej. 22.15 Concertino na flet, altówkę i kontrabas (z Poznania) 22,25 Trans. muzyki tan. z Ciechocinka.

Warszawa — środa 3. VI.

6.30 Aud. poran. 12.03 Muzyka lekka i taneczna z basenu w Ciechocinku. 12.55 Sianokosy - gawęda 15.45 Słuchowisko dla dzieci p.t. Uczeń Sowizdrzała 16.15 Koncert Ork. Kamer. z Wilna 17.oo Arje i pieśni 17.25 Koncert kameralny. 17,50 Anegdoty z życia Mickiewicza 19.oo Polska Kapela 20.oo Muzyka operetkowa 20.30 Wędrówka mikrofonu po prowincji. 21.oo Aud. chopinowska 21.30 Białe kruki - reportaż muzycz. 22.15 Trio salonowe 22.45 Nuzyka taneczna - trans. z Cafe Club.

Toruń — sobota 30. V.

7.30 Progr. na dzisiaj i parę informacyj 12.15 Muzyka z płyt 13.15 Tańce ludowe i piosenki żołnierskie (płyty) 14.30 Koncert solistów - płyty 15.20 Przegląd giełd. i kom. żegl. 18.50 „Kobiety Torunia w pracy społecznej" - feljeton. 19.oo Zycie kult., artyst. i naukowo na Pomorzu 19.05 Alabiew: Słowik 19.10 Progr. na jutro 19.20 Koncert reklamowy 19.35 Wiad. sport. z Pom. 23.05 Tańce - płyty.

Toruń — niedziela 31. V.

8.33 Spiewaj przed śniadaniem (płyty) 8.55 Program na dzisiaj 9.oo Orkiestra i soliści (płyty) 12 03 Przegląd teatr. 15.oo Koncert reklamowy 15.30 Obrazek. słuchow. p.t. Wieziemy Smolarza 15.50 Muzyka z płyt 22.oo Wiad. sport. z Pom. 22.05 Wiad. sport. z Pom.

Toruń — poniedziałek 1. VI.

8.18 Zakwitły róże (płyty) 8.55 Program na dzisiaj 10.30 Koncert życzeń 11.45 Przegl. teatr. 14.40 Wycieczka z Działdowa w Rozgłośni Pom. 15.45 Koncert popul. 18.oo Rozmowa ze słuchaczami 18.10 Krajobrazy muzyczne — (płyty) 18.25 Zycie kultur., art. i naukowe na Pom. 18.30 Koncert reklamowy 21.oo Koncert w wykon. Ork. Maryn. Woj. z Gdyni 22.oo Wiadom. sport. z Pom.

Toruń — wtorek 2. VI.

6.00—6.33 Aud. poran. 12.35 Płyty 12.55 Skrz. roln. 14.30 Muzyka pogodna (płyty) 15.35 Przegl. giełd. i kom. żegl. 18.oo Spółdzielczość w życiu społecznem - pogadanka, 18.10 W rytmie marszów (płyty) 18.25 Pogadanka akt. 18.30 Koncert reklamowy 22.oo Wiad. sport. z Pom. 22.35 Tańce i piosenki - (płyty).

Toruń — środa 3. VI.

6.00—6.33 Aud. poran. 12.oo Muzyka lekka i taneczna (trans. z Ciechocinka 12.55 Fragment z powieści Chłopi - Lato 14.30 Operetka i film dźwiękowy (płyty) 15.35 Pazegl. giełd. i kom. żegl. 18. Pomorska wystawa turystyczna - pogadan. 18.10 Kwadrans menuetów (płyty). 18.25 Pogad. społeczna. 18.30 Koncert reklamowy. 20.oo Pieśni. 20.20 Utwory Ketelbeya (płyty) 22.oo Wiad. sport. z Pom.

Giełda zbożowa w Poznaniu

Notowania z dnia 27. V. 1936 Za 100 kg. płacono

Żyto	15.75 — 16,00
Pszenica	22,00 — 23,00
Jęczmień browarowy	15,25 — 15,50
Jęczmień jednolity	15,50 — 16,00
Owies	1475 — 15,25
Otręby żytnie	12,00 — 12,50
Otręby pszenne (grube)	12,00 — 12.50
Otręby (średnie)	00,00 — 00,00
Gorczyca	00,00 — 00,00
Groch Viktorja.	23,00 — 25,00
Groch Folgera	19,00 — 21,00

Redaktor odpowiedzialny: Antoni Miłoszewski w Nowemmieście n. Drw.
Wydawca: Celestyn Miłoszewski w Nowemmieście n. Drw.

Rok III. Nr. 22

Dodatek Rolniczy

EWANGELJA

na uroczystość Zesłania Ducha Świętego

zapisana u św. Jana rozdz. 14, w. 23—31.

W on czas: Mówił Jezus uczniom swoim: Jeśli kto Mnie miłuje, będzie przestrzegał nauki mojej; a Ojciec mój umiłuje Go, i do niego przyjdziemy i mieszkanie u niego założymy. Kto Mnie nie miłuje, nauk moich nie chowa. A nauka, którą słyszeliście, nie jest moja, ale Ojca, który Mnie posłał. O tem wam mówiłem, przebywając wśród was. A Pocieszyciel, Duch Swięty, którego Ojciec pośle w Imię moje, On was wszystkiego nauczy, i przypomni wam wszystko, o czem wam mówiłem. Pokój zostawiam wam, pokój mój daję wam. Nie jako świat zwykł dawać. Ja wam daję. Niechaj serce wasze nie trwoży się, ani się lęka! Słyszeliście, żem Ja wam powiedział: „Odchodzę i przychodzę do was". Gdybyście Mnie miłowali, cieszylibyście się, że idę do Ojca, bo Ojciec jest większy ode Mnie. A i teraz powiedziałem wam to wpierw, zanim nastąpi, abyście uwierzyli, gdy się spełni. Już niewiele będę mógł z wami mówić, albowiem nadchodzi książę tego świata, lecz nie ma on nic we Mnie, ale aby świat poznał, że Ja miłuję Ojca i że tak działam, jak Ojciec Mi przykazał.

Nauka

„Lecz Pocieszyciel, Duch Swięty, którego Ojciec pośle w imię moje, On ci was wszystkiego nauczy i przypomni wam wszystko, cokolwiek wam powiedział"!

Co Jezus przed swoją śmiercią uczniom przyobiecał, to spełnił w dniu dzisiejszym:

Dnia pięćdziesiątego po zmartwychwstaniu a dziesiątego po wniebowstąpieniu zstąpił Duch Sw. na apostołów, gdy ci jeszcze w Jerozolimie pozostawali w wieczerniku zgromadzeni na modlitwie. Zrywa się nagle jakoby wicher gwałtowny; nad głowami modlących się ukazują się ogniste języki, a w duszy ich pod wpływem łaski Ducha Sw. rozjaśnia się umysł, który przedtem nie pojmował najprostszych nauk Jezusowych. Ile to razy żalił się Zbawiciel na apostołów, że go nie rozumieją albo pojmują „naopak" słowa jego... Teraz spada łuska z oczu ich, staje się zrozumiałe. Nieśmiali prostaczkowie zamieniają się w nieustraszonych nauczycieli prawdy, nie znających ni trwogi ni lęku. Albowiem ów Pocieszyciel, Duch Sw., napełnił ich przedziwnym pokojem, jakiego świat dać nie może; pokój ten jest darem Boga dla tych wszystkich, którzy nie połowicznie, lecz całem oddali się sercem sprawie Bożej, którzy nie chwieją się jak trzcina pod powiewem wietrzyka, lecz w wierze twarde jak granit wyrobili sobie przekonania.

Czy Duch Sw. zstąpił tylko na apostołów? Duch Sw. zstępuje także do duszy naszej. „Alboż to nie wiecie, — mówi św. Paweł — że ciała wasze są mieszkaniem Ducha Sw., który mieszka w was"? Łaska Jego działa podwójnie w duszy naszej, bo oświeca nasz rozum, abyśmy coraz lepiej poznawali prawdy wiary i wzmacnia słabą naszą wolę, aby ona wytrwale zdążała do dobrego.

Nie możemy się żalić, jakobyśmy nie mieli pomocy w ciężkiem zmaganiu się z zepsutą naszą naturą i światła z góry w nizinach życia powszedniego. Lecz nacóż przyda się światło temu, który na nie zamyka oczy? Albo cóż pomoże tonącemu podana ręka, jeżeli on ją odpycha i uchwycić jej nie chce?

Poznawszy w sobie natchnienie Ducha Swiętego, idźmy bezzwłocznie za tem wskazaniem! Każdy czyn wzmacnia naszą wolę i przygotowywa nas do spełnienia czynów następnych, jeszcze lepszych. Prośmy w modlitwie Ducha Sw., aby nas umocnił w wierze, iżbyśmy przestali „chromać na dwie strony", wierząc, gdy jesteśmy w towarzystwie ludzi dobrych, a przytakując, gdy słuchamy mów niedowiarków! Nagrodą będzie nam błogi pokój, jakiego nie daje świat, lecz sam Bóg.

Ulgi w opłatach stemplowych i podatku spadkowym.

Ministerstwo Skarbu przyznało niedawno ulgi w opłatach stemplowych i w podatku spadkowym. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 16 kwietnia 1936 r. S. D. V. 21099/5/35 ustala, które władze skarbowe mogą udzielać ulg wzgl. umarzania. Na podstawie tego okólnika.

1) Izba Skarbowa ma prawo; a) umorzyć ze zaległości z tytułu opłaty stemplowej pojedyńczej kwotę, nie przewyższającą 10.000 zł., jeżeli uiszczenie całej zaległości naraziłoby płatnika na znaczne trudności gospodarcze lub jeśli z innych powodów płatnik zasługuje na szczególne uwzględnienie, b) umorzyć z przyczyn podanych pod a) — zaległość z tytułu podwyżki stemplowej lub jej części, jeżeli opłata pojedyńcza, z którą podwyżka się wiąże, nie przewyższa 1.000 zł, c) obniżać lub umarzać narosłe przy opłatach stemplowych oraz przy podatkach: spadkowym i od darowizn, a nieuiszczone, odsetki oraz odsetki ulgowe.

2) Urząd Skarbowy ma prawo umorzyć zaległość tytułu poszczególnej opłaty stemplowej, nieprzewyższającą 5,— zł, jak również zaległość z tytułu podwyżki stemplowej, nieprzewyższającą 500,— zł, spowodu wykazanej aktami niemożności doręczenia nakazu płatniczego lub niemożności ściągnięcia spowodu braku majątku, podlegającego egzekucji.

Jakie budynki na wsiach podlegają podatkowi od nieruchomości.

W myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1936 r. (Dz. Ustaw Nr. 33, poz. 259) na obszarze gmin wiejskich podatkowi od nieruchomości podlegają:

a) niezwiązane z gospodarstwem rolnem, ogrodniczem lub leśnem; 1) domy mieszkalne (wille, domy letniskowe i t. p.) i inne budynki (handlowe zajęte na szkoły i t. p.) wraz z należącemi do nich budowlami ubocznemi, podwórzami i placami, 2) budynki i inne budowle wraz z należącemi do nich podwórzamy i placami, zajmowane przez zakłady przemysłowe, podlegające państwowemu podatkowi przemysłowemu z wyjątkiem gorzelni rolniczych.

b) związane z gospodarstwem rolnem, ogrodniczem lub leśnem budynki wraz z należącemi do nich budowlami ubocznemi, podwórzami i placmi: 1) stale wynajmowane w całości lub przeważającej części, a składające się więcej niż z 4 izb.

2) Wydzierżawione oddzielnie od gospodarstwa rolnego, ogrodniczego lub leśnego.

Przez „podwórze i place „rozumie się grunty pod i między budynkami albo innemi budowlami oraz grunty, przylegające do budynków lub budowli, np. grunt między budynkiem i ulicą-drogą.

Budynki, związane z gospodarstwem rolnem, ogrodniczem lub leśnem, wynajmowane sezonowo, nie podlegają podatkowi, chociażby składały się więcej niż z 4 izb.

Budynek, wynajęty więcej niż w połowie powierzchni, uważa się za wynajęty w przeważającej części.

Prace w zakresie organizacji mleczarstwa

Z chwilą pojawienia się pierwszego projektu ustawy o prawie mleczarskiem, Pomorska Izba Rolnicza na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych przystąpiła do opracowania planowej sieci mleczarń na terenie województwa.

Po zebraniu odpowiedniego materjału i potrzebnych informacji Izba Rolnicza przeprowadziła w miesiącach listopadzie, grudniu i styczniu lustrację wszystkich mleczarń. Celem lustracji było między innemi przestudjowanie terenu poznanie stanu mleczarń i zetknięcie się ze społeczeństwem rolniczem. Pozatem lustracja pozwoliła ustalić stan ilościowy przemysłu mleczarskiego, według którego jest czynnych 202 mleczarń i 205 śmietańczarń. Lustracja wykazała iż w śród zakładów mleczarskich wyróżnić można dwie grupy: jedną spółdzielczych, stojacych w zupełności na wysokości zadania; drugą prywatnych — poza wielu wyjątkami — stanowiących niski poziom mleczarstwa. Pozatem lustracja stwierdziła zbyt dużą ilość śmietańczarń, zwłaszcza na terenie powiatów: działdowskim, lubawskim, brodnickim i wąbrzeskim, — które są dowodem bezplanowego powstania, rozdrobnienia i prymytywnej przeróbki mleka ze szkodą dla interesów rolnictwa.

Po dokonanej lustracji mleczarń Izba Rolnicza, w porozumieniu z Pomorskiem Towarzystwem Rolniczem, zwołała w miesiącu styczniu i lutym konferencję władz Powiatowych Rolniczych we wszystkich miastach powiatowych. Na zebraniach tych Izba Rolnicza przedstawiła projekt racjonalnego rozmieszczenia mleczarń z punktu widzenia potrzeb rolnictwa poddając go dyskusji i uzupełnieniu. Takie rozwiązanie sprawy miało na celu zainteresowanie i skorzystanie ze współpracy społeczeństwa rolniczego przy dalszej planowej rozbudowie przemysłu mleczarskiego. Na wszystkich zebraniach których przebieg był poważny, rolnicy żywo zaiteresowali się omawianemi zagadnieniami i wnieśli do dyskusji wiele ciekawych myśli i szerokiej inicjatywy. Na wszystkich zebraniach rolnicy poruszali sprawę najlepszej organizacji zbytu, uważając spółdzielczą formę zbytu mleka za najbardziej celową i właściwą formą tego zbytu.

Następnie tak przygotowany projekt sieci planowej został omówiony w ciągu miesiąca marca na szeregu konferencji wojewódzkich, a wreszcie ustalony i zatwierdzony przez Komisję Ekonomiczną i Zarząd Pomorskiej Izby Rolniczej.

Projekt planowej sieci mleczarń ma być w przyszłości stopniowo realizowany i stanowi niejako idealną sieć rozmieszczenia. Projekt sieci — obok już istniejących mleczarń — przewiduje częściowo reorganizację niektórych, oraz zorganizowanie niektórych nowych spółdzielczych. Pomocą do zrealizowania planowej sieci mleczarń ma być, uchwalona przez izby ustawodawcze, ustawa o prawie mleczarskiem, która w swojem założeniu ma na celu postawienie przemysłu mleczarskiego na należytym poziomie pod względem pomieszczeń, urządzeń techniki przerobu i jakości produktów wytworzonych.

Co to są należności, powstałe z tytułu umowy o pracę.

Art. 7 rozporządzenia z dnia 24. X. 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych przewiduje, że należności z tytułu umowy o pracę nie podpadają pod ulgi przewidziane ustawodawstwem oddłużeniowem. Powstało w praktyce szereg trudności, związanych z tem, które należności należy uważać za powstałe z tytułu umowy o pracę. W tej sprawie ukazał się w styczniu okólnik Centraln. Biura do Spraw Finansowo-Rolnych w Warszawie z dnia 21. XII. 1935 r. Nr. 18), który mówi, że za umowę o pracę uważa się jedynie taką umowę, mocą której pracownik zobowiązuje się do pełnienia dla pracodawcy pracy za wynagrodzeniem, przyczem istotną cechą takiej umowy jest zależność pracownika od pracodawcy wyrażająca się w tem że pracownik w zakresie wykonywania obowiązków pracy podlega kontroli pracodawcy i obowiązany jest wykonywać pracę ściśle według wskazówek pracodawcy. Stosunek pracy, który nie wykazuje tych cech, nie może stanowić podstawy umowy o pracę.

Dlatego też, zgodnie z nauką prawa i orzecznictwem Sądu Najwyższego, usługi świadczone przez adwokata, lekarza, biura parcelacyjne i t. p. nie mogą być świadczeniami wynikającemi z umowy o pracę, ponieważ pomiędzy adwokatem, lekarzem biurem parcelacyjnem nie zachodzi stosunek zależności od pracodawcy.

Z powyższego wynika, że tego rodzaju długi podpadają pod ulgi, przewidziane ustawodawstwem oddłużeniowem.

Tak wygląda wyjaśnienie Centralnego Biura do Spraw Fin.-Rolnych, które kieruje całą akcją oddłużeniową w Polsce.

Uzgodnienie w poborze podatku gruntowego. Na podstawie zarządzenia Ministra Skarbu pobór podatku gruntowego, mianowicie przypadającej teraz raty tego podatku dokonuje się w specjalnie wyznaczonych miejscach. Dzień poboru i miejsce wyznaczyli sołtysi w swoich gromadach. Jest to dużem udogodnieniem dla drobnych rolników. Ci rolnicy, którzy do 30 bm. zapłacą pierwszą ratę podatku gruntowego za rok bieżący, nie będą płacić odsetek. Ci, którzy wpłaty nie dokonają w tym terminie, będą musieli płacić odsetki zwłoki od dnia 1 maja. Od tych należności, co do których były wszczęte egzekucje, nie pobiera się pełnych kosztów egzekucyjnych, tylko koszta upomnienia jeżeli do 30 maja należności zostaną wpłacone; inne koszta, a więc za zajęcie, za rozpisanie licytacji i t. d. zostają umorzone. Jeżeli jednak płatnik zapłaci tylko część zaległości, to kosztów egzekucyjnych nie umarza się,

Spożywajcie sałaty dla zdrowia.

1) Sałata i surowe jarzyny są naturalnemi środkami oczyszczającemi krew i tkanki.

Dają one organizmowi dużą ilość organicznie czystej, miekkiej wody, która przez nerki wymywa z organizmu materję zużytą i toksyny

3) Sałaty zaopatrują krew w ważne dla procesów życiowych elementy jak: żelazo, potas, wapno, natrony i t. p.

Dostateczna ilość żelaza organicznego zapobiega anemji. Potas w krwi zapobiega rakowi. Wapno zapobiega psuciu się zębów i artretyzmowi. Natrony są potężnym środkiem rozpuszczającym kwasy, które wywołują reumatyzm, podagrę, newralogję i t. p.

4) Spożywając dużo sałat zapobiegniecie nałogowi nadmiernego spożywania pokarmów krochmalnych i słodkich, które są odpowiedzialne za cały szereg chorób, związanych z zatruwaniem organizmu.

5) Jedna z liściastych roślin winna stanowić część składową codziennej djety.

6) O właściwą sałatę jest trudno zimową porą, lecz można mieć rzeżuchę, endywję, kapustę rzymską, kapustę zwyczajną, brukselkę, selery. Jarzyny korzeniowe: marchew, buraki, rzepa, zawierają dużo soli mineralnych i mogą być z powodzeniem używane do sałat zimowych.

Nasiona roślin pastewnych i Rolnych.

Brukiew pastewna. Mamy odmiany białe i żołte, Brukiew o miąższu żółtym jest plenniejsza i trwalsza od białej. Lubi klimat wilgotny. Nie znosi posuchy. Okres wegetacyjny 18 do 20 tygodni. Po 200 do 400q z 1 ha. Nie jest wrażliwa na przymrozki i jesienne; znosi niską temperaturę lepiej niż rzepa. Mróz jej nie szkodzi i może być zebrana z pola ostatnia. Zazwyczaj brukiew dołuje się, należy jednak pamiętać o wentylacji, zakładając rurki gliniane. W wartości pastewnej jest zbliżona do buraków i marchwi. Mniej wrażliwa na mrozy od buraków pastewnych. Zapewnia duże plony Nadaje się dla miejscowości górzystych o krótszem lecie. Najlepiej udaje się na glebach głębokich, glinkowatych z domieszką marglu, na gruntach napływowych. Znosi lepiej od innych okopowych uprawę nawet na glebach zwięzłych, nisko położonych, podmokłych i bardzo wilgotnych, gdzie buraki się nie udają. Wymaga obfitego nawożenia. Brukiew sieje się również jako międzyplon, wsiewając ją do wyki jarej lub zimowej.

S i e w: Na rozsadniku wielkości 6 do 8 prętów kwadratowych wysiać należy $2^1/_2$ do 3 kilo nasion, celem przygotowania rozsady. Wysiać należy w połowie kwietnia. Po 6 do 7 tygodniach od czasu zasiewu można przystąpić do flansowania. Rzędy 60 cm. i odstępy 30 cm. Przykrycie 2 cm.

Przy wysiewie wprost do gruntu należy brukiew wcześnie przerywać. Szkody wynikłej z późnego przerywania nie da się odrobić i w następstwie zmniejszy się bardzo plon.

Pomorska biała, konewkowa, nadzwyczaj wydajna, niewymagalna, odporna na niepogodę i szkodniki.

Bangholm żółte, o głowie fioletowej, o dużej zawartości masy suchej.

Golden Globe (Złota kula), gładki, żółty korzeń. Bardzo sławna z wydajności.

Szwedzka, żółta, o zielonej główce, bardzo cenna, o korzeniach z tak delikatnego miąższu, że można ją używać na potrzeby kuchenne. Dobry gatunek bynajmiej nie zmniejsza plonów. Przeciwnie, uważana jest za nadzwyczaj plenną.

Buraki pastewne.

Między okopowemi służącemi do celów pastewnych, główne miejsce przypada burakom pastewnym. Dają one nietylko wysokie plony od 200 do 1000 q z 1 ha, ale stanowią jednocześnie znakomitą, zdrową, mlekodajną paszę dla bydła. Trwałą i dającą się przechować aż do wiosny.

Buraki wysiewać należy wprost na polu w rzędy co 40 do 50 cm. lub też wysadzać flance w początku czerwca. Obydwie metody są dobre, lecz dla ziem normalnych zaleca się wysiewanie wprost do gruntu. Tylko na ziemiach zimnych, na wiosnę p ó ź n o obsychających i skłonnych do silnego zachwaszczenia się, jest wskazane flancowanie. Przy flancowaniu należy uważać, aby końce buraków nie były zagięte. Buraki pastewne wymagają gleby zwięźlejszej i zasobniejszej w wilgoć, lecz mogą być uprawiane na gorszej glebie, są jednak wdzięczne za kulturę i głęboką orkę roli, ponieważ spotrzebują w krótkim czasie znaczne ilości wody, której będą miały do rozporządzenia tem więcej, im głębsza orka jest stosowana. Na lekkich glebach, szczerkach i nadmiernie podmokłych glebach nie udają się. Na g l e b y zwięzłe, płytkie i podmokłe wybieramy do uprawy odmiany, rosnące w 2/3 częściach korzeniach lub do połowy nad ziemią.

Przy uprawie należy silnie nawozić potasem. Przeważnie bardzo korzystne okazuje się pogłówne nawożenie kainitem. Buraki można uprawiać po każdej roślinie. Obornik, na którym zwykle buraki pastewne bywają uprawiane, najlepiej jest wywieźć i przyorać w jesieni. Buraki są wrażliwe na mróz, co należy uwzględnić przy zbiorze. W kopcach należy zakładać wentyle z rur glinianych. Na ziemiach ubogich w wapno, wapnowanie jest nieodzowne.

Eckendorfy żółte, olbrzymie. Najbardziej rozpowszechniona odmiana buraka pastewnego, gdyż jest niezmiernie plenna, dobrze się przechowuje i jest łatwa do zbioru, gdyż prawie całkowicie rośnie nad ziemią.

Eckendorfy czerwone, w ogólnych zarysach podobne do żółtych.

Mammuth czerwone, 2/3 buraka rośnie nad ziemią. Buraki Mammuth odznaczają się wysoką zawartością suchej masy i cukru, odporne są na przymrozki, wytrzymałe na dłuższe przechowanie. Szczególnie udają się na ciężkich glebach, gdzie dają nadzwyczajne plony.

Miesiąc czerwiec
w Kościele, historji i tradycji.

Miesiąc czerwiec, staropolski czerwień, staroruski koseń, w większości języków europejskich wziął nazwę swoją od łacińskiego Junius Polska nazwa powstała od owada czerwień, a według innych źródeł od tego, że w tym czasie owady, szczególnie pszczoły rozsadzają się, czyli czerwią. Czerwiec jest szóstym miesiącem z rzędu, podczas gdy w kalendarzu rzymskim który zaczynał rok od marca, był czwartym z kolei.

Kronika kościelna notuje w czerwcu dwa wielkie święta, tj. święto zesłania Ducha świętego, czyli Zielone świątki i święto Bożego Ciała będąc najuroczystszą manifestacją Kościoła katolickiego w ciągu roku. Z pocztu św. Pańskich, wyróżniają się św. Medard, (8 czerwca) pamiętny szczególnie dla rolnika ze względu na przywiązano do niego wróżbę, że jeżeli dnia tego pada deszcz, padać będzie 40 dni, następnie św Antoni z Padwy (13 czerwca) słynący ze swoich cudów. Lud modli się do niego przeważnie o odnalezienie zagubionych rzeczy.

Najwięcej jednak znany jest dzień św. Jana (24 6.), będąc b. ważną uroczystością u ludu naszego W tym dniu kończyła się i zaczynała służba dworska, na św. Jan zwykle wypłacano zasługi, odnawiano kontrakty, dlatego też do dziś dnia jeszcze w powszechnem użyciu jest przysłowie: „Nie zawsze św. Jana."

Historja przypomina nam w tym miesiącu - 5. 1569 przywrócenie Kijowa do Korony Polskiej, 11. 1401 połączenie w Wilnie Litwy z Polską, 13. 1611 zdobycie Smoleńska, 20. 1922 objęcie Górnego Sląska 28. 1919 zawarcie Traktatu Wersalskiego.

Na czerwiec przypada pozatem wiele obrzędów, przez lud zachowanych, a pochodzących z czasów przedchrześćjańskich. Jedne z nich spotykami i u innych narodów, jak sobótki w Zielone Swiątki lub w noc świętojańską, drugie są typowo polskiemi, lub ściśle lokalnemi, jak wianki na Gople, Warcie i Wiśle, oraz „lajkonik" w Krakowskiem. W wierze ludu czerwiec jest to czas w którym tajemnicze siły przyrody najsilniej oddziaływają na człowieka, wyrastają i kwitną cudowne zioła, jak np. cudowny kwiat paproci o północy w dniu św. Jana. W przysłowiach ludowych zaś przepowiednie pogody i rady gospodarskie główną grają rolę.

Rozmaitości

Słowaczyzna pomostem między Pragą a Moskwą.

BERLIN, Opinja publiczna Niemiec zajmuje się żywo rozbudową czeskiej linji obronnej i współpracą czeskich sfer wojskowych z sowieckiem lotnictwem. Niedzielna „Börsenzeitung" zamieszcza obszerną korespondencję z Budapesztu, oświetlającą obawy Węgier wobec tej sowiecko-czeskiej współpracy. Zdaniem autora artykułu, przesunięcie sowieckiej bazy lotniczej z Kijowa na Słowaczyznę, oznacza skrócenie trasy dla sowieckiej floty powietrznej o 1300 km. Autor wysuwa zastrzeżenia w stosunku do idei przemarszu wojsk czerwonych przez Słowaczyznę. Zdaniem jego blisko 100-kilometrowy pas przykarpacki, który miałby stanowić pomost dla takiego przemarszu, zostałby wzięty momentalnie w kleszcze przez Węgry i Polskę. Armja czerwona musiałaby zatem szukać szerszej drogi przemarszu, uderzając na terytorjum Polski koło Stanisławowa i Kołomyi, aby w ten sposób stworzyć bezpośrednie połączenie między Czechosłowacją a Ukrainą sowiecką.

Czesi rozumieją, że przez unję sowiecko-czeską Słowaczyzną stała się pomostem pomiędzy Pragą i Moskwą i rozbudowują obecnie drugą linję obrony w dolinie Waagu. Tam przerzucają fabryki amunicji, cementu oraz wytwórnie gazów trujących, poza tem budują tam 10 nowych lotnisk. W ten sposób na linji pomiędzy Kralovem a Bratysławą Czesi tworzą drugie wielkie centrum wojskowe.

42 miljony Włochów
Rzym liczy 1178 tys. mieszkańców, Medjolan — 1114 tys.

Ogłoszone zostały prowizoryczne dane spisu jednodniowego dokonanego we Włoszech w dniu 21 kwietnia. W dniu tym ludność Królestwa, za wyłączeniem wojskowych, przebywających w Afryce, wynosiła 42.438.104 osoby, o dwa miljony więcej niż wykazał spis jednodniowy z 1931 roku. W Rymie jest obecnie 1.178.500 mieszkańców, (17,2 proc. więcej niż w 1931 r.) w Medjolanie 1.114.104 w Neapolu 876.094. Miast z ludnością powyżej 100.000 mieszkańców jest 22; zamieszkuje w nich 18,3 proc. ludności Królestwa.

Kraj wyrwany z tysiącletniego zastoju.

Po zakończonej zwycięstwem kampanji abisyńskiej rząd włoski przystępuje do zakrojonej na szeroką skalę akcji gospodarczej, która zacofany od tysiącleci kraj, zamienić ma w tętniący nowem życiem olbrzymi warsztat pracy. Opracowano gigantyczne plany budowy dróg, utworzono samodzielny wydział dla finansowania robót publicznych w podbitym kraju, z kapitałem zakładowym 100 miljonów lirów i prawem wydawania obligacyj, wydelegowano do Abisynji specjalną komisję naukową dla dokładnego zbadania możliwości gospodarczych kraju.

Krew na ulicach Haify leje się w dalszym ciągu.

Reuter donosi z Jerozolimy, że samoloty brytyjskie współdziałają z policją w ściganiu uczestników napadów, którzy kryją się w górach. Rzucono bombę na posterunek policji w Jaffie, na szczęście jednak nikt nie został raniony. W składach towarzystwa Racuum Oil Company w Haifie wybuchł z przyczyn niewyjaśnionych pożar, który jednak szybko ugaszono.

W sobotę rano manifestanci w miejscowości Akre zaatakowali i spalili urzędy, policyjny i pocztowy. Jeden z policjantów oddał salwę do tłumu. Liczba zabitych i rannych jest dotychczas nieznana.